

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 68/2009,

23. jaanuar 2009,

millega kohandatakse üheksandat korda tehnika arenguga nõukogu määrust (EMÜ) nr 3821/85 maanteevedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 1985. aasta määrust (EMÜ) nr 3821/85 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 17 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EMÜ) nr 3821/85 I B lisaga on kehtestatud autovedudel kasutatavate sõidumeerikute konstruktsiooni, katsetamise, paigaldamise ja kontrolli tehnilised näitajad.
- (2) Pöörates erilist tähelepanu süsteemi üldisele turvalisusele ja selle kohaldamisele määruse (EMÜ) nr 3821/85 reguleerimisalasse kuuluvate sõidukite suhtes, tuleks määruse I B lissasse kanda teatavad tehnilised näitajad, et võimaldada selle lisa sätetele vastavate sõidumeerikute paigaldamist M1- ja N1-kategooria sõidukitele.
- (3) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EMÜ) nr 3821/85 artikli 18 kohaselt loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EMÜ) nr 3821/85 I B lisa muudetakse järgmiselt:

1. I peatükki lisatakse järgmine mõiste:

„rr) „adapter”: sõidumeeriku osa, mis registreerib pidevalt sõiduki kiiruse ja/või läbitud vahemaa ning;

— mis paigaldatakse ja mida kasutatakse ainult selliste M1- ja N1-kategooria sõidukite puhul (vastavalt nõukogu direktiivi 70/156/EMÜ II lisa määratlusele), mis võeti esimest korda kasutusele ajavahemikul 1. maist 2006 kuni 31. detsembrini 2013,

— mis paigaldatakse sõidukisse juhul, kui tehniliselt ei ole võimalik paigaldada ühtki muud tüüpi liikumissandurit, mis muus osas vastab käesoleva lisa ja selle 1.–11. liite sätetele;

— mis paigaldatakse sõidukiüksuse ning kiiruse-/vahe-maaimpulsse genereerivate sisseehitatud andurite või muude liideste vahele.

Sõidukiüksuse seisukohalt toimib adapter samal viisil nagu käesoleva lisa ja selle 1.–11. liite sätetele vastav sõidukiüksusega ühendatud liikumisandur.

Sellise adapteri kasutamine eespool kirjeldatud sõidukites võimaldab paigaldada ja nõuetekohaselt kasutada kõigile käesoleva lisa nõuetele vastavaid sõidukiüksusi.

Nende sõidukite puhul koosneb sõidumeerik kaablist, adapterist ja sõidukiüksusest.”

2. V peatüki 2. jao nõue 250 asendatakse järgmisega:

„250. Tahvlile on kantud vähemalt järgmised üksikasjad:

— volitatud paigaldaja või töökoja nimi, aadress või kaubanimi;

— sõidukit iseloomustav koefitsient kujul „w = ... imp/km”,

— sõidumeeriku konstant kujul „k = ... imp/km”,

— sõidumeeriku konstant kujul „l = ... mm”,

— rehvi suurus;

— kuupäev, millal määrati sõidukit iseloomustav koefitsient ja mõõdeti rattarehvide efektiivümberrõõd;

⁽¹⁾ EÜT L 370, 31.12.1985, lk 8.

- sõiduki valmistajatehase tähis; „— 250a.
 - sõiduki osa, millele adapter (kui see on olemas) on paigaldatud;
 - sõiduki osa, millele on paigaldatud liikumisandur, kui see ei ole ühenduses käigukastiga või kui ei kasutata adapterit;
 - adapteri ja sellesse sisenevaid impulsse edastava sõidukiosa vahelise kaabli värvi kirjeldus;
 - adapteri sisseehitatud liikumisanduri seeria-number.”;
4. 11. liite järele lisatakse käesoleva määruse lisas sätestatud 12. liide.
- Artikkel 2*
- Käesolev määrus jõustub kahekümnenal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

3. V peatüki 2. jaosse lisatakse järgmine nõue:

Määrust hakatakse kohaldama kuus kuud pärast avaldamist.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. jaanuar 2009

Komisjoni nimel
asepresident
Antonio TAJANI

LISA

12. liide

M1- JA N1-KATEGOORIA SÕIDUKITE ADAPTER

SISUKORD

1.	Lühendid ja viitedokumendid	5
1.1.	Lühendid	5
1.2.	Standard	5
2.	Adapteri üldomadused ja funktsioonid	5
2.1.	Adapteri üldkirjeldus	5
2.2.	Funktsioonid	6
2.3.	Turvalisus	6
3.	Nõuded sõidumeerikule adapteri paigaldamisel	6
4.	Adapteri konstruktsiooni- ja funktsionaalsed nõuded	7
4.1.	Sisenevate kiiruseimpulsside liidestamine ja kohandamine	7
4.2.	Sisenevate impulsside suunamine sisseehitatud liikumisandurisse	7
4.3.	Sisseehitatud liikumisandur	7
4.4.	Turbenõuded	7
4.5.	Tööomadused	7
4.6.	Materjalid	7
4.7.	Märgised	8
5.	Sõidumeeriku paigaldamine adapteri kasutamisel	8
5.1.	Paigaldamine	8
5.2.	Plommimine	8
6.	Kontroll, ülevaatus ja remont	8
6.1.	Korrapärased ülevaatused	8
7.	Sõidumeeriku tüübikinnitus adapteri kasutamisel	9
7.1.	Üldosa	9
7.2.	Funktsionaalsertifikaat	9

1. LÜHENDID JA VIITEDOKUMENDID

1.1. Lühendid

Eesti keeles ei kohaldata

1.2. Standard

Road vehicles – Tachograph systems – Part 3: Motion sensor interface (Maanteesõidukid – Sõidumeerikusüsteemid – 3. osa: liikumisanduri liides)

2. ADAPTERI ÜLDOMADUSED JA FUNKTSIOONID

2.1. Adapteri üldkirjeldus

ADA_001 Adapter varustab sõidukiüksust pidevalt andmetega sõiduki kiiruse ja läbitud vahemaa kohta.

Adapter on ette nähtud ainult sõidukitele, mis peavad vastavalt käesolevale määrusele olema varustatud sõidumeerikuga.

Adapter paigaldatakse ja seda kasutatakse ainult selliste punktis rr määratletud sõidukite puhul, millele ei ole tehniliselt võimalik paigaldada ühtki muud tüüpi liikumisandurit, mis muus osas vastab käesoleva lisa ja selle 1.–11. liite sätetele.

Adapterit ei tohi mehaaniliselt ühendada sõiduki liikuva osaga, nagu on sätestatud käesoleva lisa 10. liite punktis 3.1, vaid see ühendatakse kiiruse-/vahemaaimpulsse edastavate sisseehitatud andurite või muude liidestega.

ADA_002 Käesoleva lisa VIII jao sätete alusel („Sõidumeeriku ja sõidumeerikukaartide tüübikinnitus”) tüübikinnituse saanud liikumisandur paigaldatakse adapteri korpusesse, milles paikneb ka konverter sisenevate impulsside suunamiseks sisseehitatud liikumisandurisse. Sisseehitatud liikumisandur peab olema ühendatud sõidukiüksusega nii, et oleks tagatud sõidukiüksuse ja adapteri vahelise liidese vastavus standardi ISO16844-3 nõuetele.

2.2. Funktsioonid

ADA_003 Adapter täidab järgmisi funktsioone:

- sisenevate kiiruseimpulsside liidestamine ja kohandamine;
- sisenevate impulsside suunamine sisseehitatud liikumisandurisse;
- kõik sisseehitatud liikumisanduri funktsioonid, mis tagavad liikumisandmete edastamise sõidukiüksusele.

2.3. Turvalisus

ADA_004 Adapteri turvalisust ei sertifitseerita käesoleva lisa 10. liites määratletud liikumisanduri üldise turbeesmärgi alusel. Selle asemel kohaldatakse käesoleva liite punktis 4.4 sätestatud turbenõudeid.

3. NÕUDED SÕIDUMEERIKULE ADAPTERI PAIGALDAMISEL

Käesolevas ja järgmistes peatükkides sätestatud nõuded näitavad, kuidas tuleb mõista käesoleva lisa nõudeid adapteri kasutamise korral. Nõuete asjaomased numbrid on esitatud sulgudes.

ADA_005 Iga adapteriga varustatud sõiduki sõidumeerik peab vastama kõikidele käesoleva lisa sätetele, välja arvatud juhul, kui käesoleva liitega on ette nähtud teisiti.

ADA_006 Paigaldatud adapteriga sõiduki sõidumeerik koosneb kaablist, adapterist (liikumisanduri asemel) ja sõidukiüksusest (001).

ADA_007 Sõidumeeriku sündmuste ja/või rikete tuvastamise funktsioon seadistatakse ümber järgmiselt:

- sündmuse „elektritoite katkestus” käivitab sõidukiüksus, kui see ei ole kalibreerimisrežiimis ning kui sisseehitatud liikumisanduri elektritoite katkestus kestab kauem kui 200 millisekundit (066);
- adapteri elektritoite iga katkestus, mis kestab kauem kui 200 millisekundit, põhjustab sisseehitatud liikumisanduri elektritoite sama kestusega katkestuse. Adapteri elektritoite katkestuse piirmäära määrab kindlaks adapteri tootja;
- sündmuse „liikumisandmete viga” käivitab sõidukiüksus sisseehitatud liikumisanduri ja sõidukiüksuse vahelise tavapärase andmevahetuse katkemisel ja/või sisseehitatud liikumisanduri ja sõidukiüksuse vahelise andmevahetuse ajal tekkiva andmete terviklikkuse või andmete autentimisega seotud vea puhul (067);
- sündmuse „turbemurdekate” käivitab sõidukiüksus, kui see ei ole kalibreerimisrežiimis, mis tahes muu sündmuse korral, mis mõjutab sisseehitatud liikumisanduri turvalisust (068);
- „sõidumeeriku” rikke käivitab sõidukiüksus, kui see ei ole kalibreerimisrežiimis, sisseehitatud liikumisanduri iga rikke korral (070).

ADA_008 Sõidumeeriku tuvastatavad adapteri rikked on seotud sisseehitatud liikumisanduriga (071).

ADA_009 Sõidukiüksuse kalibreerimisfunktsioon võimaldab ühendada liikumisanduri automaatselt sõidukiüksusega (154, 155).

ADA_010 Käesoleva lisa 10. liite kohastes sõidukiüksuse turbe-eesmärkides kasutatavad mõisted „liikumisandur” ja „andur” viitavad sisseehitatud liikumisandurile.

4. ADAPTERI KONSTRUKTSIOONI- JA FUNKTSIONAALSED NÕUDED

4.1. Sisenevate kiiruseimpulsside liidestamine ja kohandamine

ADA_011 Adapteri sisendliides võtab vastu sagedusimpulssi, mis kajastavad sõiduki kiirust ja läbitud vahemaad. Sisenevate impulsside elektrilised omadused on järgmised: *määrab kindlaks tootja*. Seadistused, mida saab muuta ainult tootja ja adapterit paigaldav volitatud töökoda, peavad adapteri kasutamisel võimaldama selle sisendi nõuetekohast liidestamist sõidukiga.

ADA_012 Adapteri kasutamisel peab sisendi liides võimaldama korrutada või jagada sagedusimpulssi kindla teguriga, et kohendada neid väärtustele, mis jäävad käesolevas lisas määratletud k-teguri väärtuste vahemikku (4 000–25 000 impulssi/km). Seda kindlaksmääratud tegurit võivad programmeerida ainult adapteri tootja ja adapterit paigaldav volitatud töökoda.

4.2. Sisenevate impulsside suunamine sisseehitatud liikumisandurisse

ADA_013 Sisenevad impulsid, mis võivad olla eespool kirjeldatud viisil kohandatud, suunatakse sisseehitatud liikumisandurisse nii, et liikumisandur tuvastab kõik sisenevad impulsid.

4.3. Sisseehitatud liikumisandur

ADA_014 Impulsid mõjutavad sisseehitatud liikumisandurit, võimaldades sellel genereerida liikumisandmeid, mis kirjeldavad sõiduki liikumist täpselt ning samamoodi, nagu seda teeks sõiduki liikuva osaga mehaaniliselt ühendatud andur.

ADA_015 Sõidukiüksus kasutab adapteri identimiseks liikumisanduri identimisandmeid (077).

ADA_016 Sisseehitatud liikumisandurisse salvestatud paigaldusandmeid käsitatakse adapteri paigaldusandmetena (099).

4.4. Turbenõuded

ADA_017 Adapteri korpus peab olema ehitatud nii, et seda ei ole võimalik avada. Adapter plommitakse nii, et füüsilise avamise katsed oleksid hõlpsasti tuvastatavad (näiteks visuaalsel vaatlusel, vt ADA_035).

ADA_018 Sisseehitatud liikumisandur ei tohi olla adapterist eemaldatav ilma adapteri korpuse plommi(de) või anduri ja adapteri korpuse vahelise plommi lõhkumiseta (vt ADA_035).

ADA_019 Adapter peab tagama, et liikumisandmeid on võimalik töödelda ja välja võtta ainult adapteri sisendi kaudu.

4.5. Tööomadused

ADA_020 Adapter toimib täielikult temperatuurivahemikus (*määrab kindlaks tootja sõltuvalt paigaldamiskohast*) (159).

ADA_021 Adapter toimib täielikult õhuniiskusevahemikus 10–90 % (160).

ADA_022 Adapterit kaitstakse ülepinge, toiteallika pooluste vahetuse ja lühiste eest (161).

ADA_023 Adapter vastab komisjoni direktiivile 2006/28/EÜ, (*) millega kohandatakse tehnika arenguga elektromagnetilist ühilduvust käsitlevat nõukogu direktiivi 72/245/EMÜ, ning seda kaitstakse elektrostaatiliste lahenduste ja siirete eest (162).

4.6. Materjalid

ADA_024 Adapter vastab kaitseklassile (*määravad kindlaks tootjad sõltuvalt paigaldamiskohast*) (164, 165).

ADA_025 Adapteri korpus on kollane.

(*) ELT L 65, 7.3.2006, lk 27.

4.7. Märksised

- ADA_026 Adapterile kinnitatakse kirjeldav tahvel, millele on kantud järgmised üksikasjad (169):
- adapteri tootja nimi ja aadress;
 - adapteri valmistamise aasta ja valmistajatehase osa number;
 - adapteri või adapterit sisaldava sõidumeeriku tüübikinnitusmärk;
 - adapteri paigaldamise kuupäev;
 - paigaldatud adapterit sisaldava sõiduki valmistajatehase tähis.
- ADA_027 Kirjeldavale tahvlile kantakse ka järgmised üksikasjad (kui need ei ole loetavad sisseehitatud liikumisanduri välispinnal):
- sisseehitatud liikumisanduri tootja nimi;
 - sisseehitatud liikumisanduri valmistamise aasta ja valmistajatehase osa number;
 - liikumisanduri tüübikinnitusmärk.

5. SÕIDUMEERIKU PAIGALDAMINE ADAPTERI KASUTAMISEL

5.1. Paigaldamine

- ADA_028 Sõidukitesse paigaldatavaid adaptoreid tarnitakse üksnes sõidukitootjatele või liikmesriikide pädevate asutuste volitatud töökodadele, kellele on antud õigus digitaalsete sõidumeerikute paigaldamiseks, aktiveerimiseks ja kalibreerimiseks.
- ADA_029 Adapterit paigaldav volitatud töökoda kohandab sisendliidese ja valib vajaduse korral siseneva impulsi jagamisteguri.
- ADA_030 Adapterit paigaldav volitatud töökoda plommib adapteri korpuse.
- ADA_031 Adapter paigaldatakse võimalikult lähedale sellele sõidukiosale, millest sisenevad impulsid lähtuvad.
- ADA_032 Adapteri toitekaablid on punast (positiivne toitekaabel) ja musta (maanduskaabel) värvi.

5.2. Plommimine

- ADA_033 Kohaldatakse järgmisi plommimisnõudeid:
- adapteri korpus on plommitud (vt ADA_017);
 - sisseehitatud anduri korpus on plommitud adapteri korpuse külge, välja arvatud juhul, kui sisseehitatud andurit ei ole võimalik eemaldada adapteri korpuse plommi lõhkumata (vt ADA_018);
 - adapteri korpus on plommitud sõiduki külge;
 - adapteri ja sisenevaid impulsse edastava seadme vaheline ühendus on mõlemast otsast plommitud (mõistlikus ulatuses).

6. KONTROLL, ÜLEVAATUS JA REMONT

6.1. Korrapärased ülevaatused

- ADA_034 Adapteri kasutamisel kontrollitakse sõidumeeriku igal korrapärasel ülevaatusel (teostatakse vastavalt I B lisa nõuetele 256–258) järgmist (257):
- et adapteril on nõuetekohased tüübikinnitusmärgid;
 - et adapteri ja selle kinnituste plommid on terved;

- et adapter on paigaldatud vastavalt paigaldustahvlil märgitule;
- et adapter on paigaldatud adapteri ja/või sõiduki tootja määratud viisil;
- et adapteri paigaldamine on kontrollitava sõiduki puhul lubatud.

7. SÕIDUMEERIKU TÜÜBIKINNITUS ADAPTERI KASUTAMISEL

7.1. Üldosa

- ADA_035 Sõidumeerik esitatakse tüüvikinnituse saamiseks tervikuna, koos adapteriga (269).
- ADA_036 Iga adapteri võib esitada tüüvikinnituse saamiseks eraldi või sõidumeeriku osana.
- ADA_037 Kõnealune tüüvikinnitus sisaldab adapterit hõlmavaid funktsionaalseid katseid. Iga sellise katse positiivsed tulemused kinnitatakse asjakohase tunnistusega (270).

7.2. Funktsionaalsertifikaat

- ADA_038 Adapteri või adapterit sisaldava sõidumeeriku funktsionaalsertifikaat väljastatakse adapteri tootjale alles pärast kõikide allpool nimetatud funktsionaalsete miinimumkatsete edukat läbimist.

nr	Katse	Kirjeldus	Nõuded
1.	Halduskontroll		
1.1.	Dokumendid	Adapteri dokumentide õigsus	
2.	Visuaalne kontroll		
2.1.	Adapteri vastavus dokumentidele		
2.2.	Adapteri identimine/märgised		ADA_026, ADA_027
2.3.	Adapteri materjalid		163–167 ADA_025
2.4.	Plommimine		ADA_017, ADA_018, ADA_035
3.	Funktsionaalsed katsed		
3.1.	Kiiruseimpulsside suunamine sisseehitatud liikumisandurisse		ADA_013
3.2.	Sisenevate kiiruseimpulsside liidestamine ja kohandamine		ADA_011, ADA_012
3.3.	Liikumise mõõtmise täpsus		022–026
4.	Keskkonnakatsed		
4.1.	Tootja katsete tulemused	Tootja keskkonnakatsete tulemused	ADA_020, ADA_021, ADA_022, ADA_023, ADA_024
5.	Elektromagnetiline ühilduvus		
5.1.	Kiirgusemissioon ja vastuvõtlikkus	Direktiivile 2006/28/EÜ vastavuse kontroll	ADA_023
5.2.	Tootja katsete tulemused	Tootja keskkonnakatsete tulemused	ADA_023